

امنیت از دیدگاه آیت الله شهید بهشتی

نجف لک زایی

دانشیار علوم سیاسی دانشگاه باقرالعلوم (ع)

چکیده:

بررسی امنیت از دیدگاه آیت الله شهید سید محمد حسینی بهشتی هدف اصلی مقاله حاضر است. نگارنده این پرسش را به روش استنباطی پاسخ داده است. تکیه اصلی روش استنباطی بر فهم و تجزیه و تحلیل آثار متفکر مورد نظر در چارچوب مکتب فکری او است. با توجه به این که یکی از اهداف اصلی آیت الله شهید بهشتی، در غالب مباحث و اقداماتش، این است که انسان و جامعه انسانی به امنیت حقیقی، که ناظر به بقای ابدی انسان است، برسد، لذا گستره مباحث امنیتی در آثار ایشان وسیع است. از فلسفه امنیت تا فقه امنیت، از مدیریت مسائل امنیتی تا اخلاق امنیت، از مباحث امنیتی در قرآن تا نگاه عرفانی به امنیت. با توجه به این که تأملات شهید بهشتی مبتنی بر فلسفه اسلامی بوده است، از این رو چارچوب نظری علل اربعه، متخذ از فلسفه اسلامی، پشتیبان نظری مباحث مقاله حاضر قرار گرفته است. براساس چارچوب مذکور، امنیت به عنوان یک امر حادث، چهار علت دارد: علت مادی، علت صوری، علت فاعلی و علت غایی. با توجه به این که مکتب فلسفی آیت الله شهید بهشتی حکمت متعالیه است، نگارنده تلاش کرده است تا نگرش امنیتی متعالیه آیت الله شهید بهشتی را، در محورهای چهارگانه مذکور مورد بررسی قرار دهد.

کلیدواژه‌ها: امنیت متعالیه، امنیت متدانیه، علت فاعلی امنیت، علت مادی امنیت، علت صوری امنیت، علت غایی امنیت.